

॥ ३२ ॥ परित्तं परिहारः ब्राह्मणावमाननादोषस्य भवेत् ॥ ३३ ॥ ३४ ॥ ३५ ॥ ३६ ॥ इति आदिपर्वणि नैलकंठीये भारतभाष्ये त्रिचत्वारिंशोऽध्यायः ॥ ४३ ॥ ॥ ७३ ॥ ॥ ७३ ॥

सतंगृह्यनृपश्रेष्ठः सचिवानिदमब्रवीत् ॥ अस्तमभ्येति सविता विषादघनमेभयं ॥ ३२ ॥ सत्यवागस्तु समुनिः कृमिर्मांशतामयं ॥ तक्षको नाम भूत्वा वै तथा प
रित्तं भवेत् ॥ ३३ ॥ ते चैनमन्ववर्ततमन्त्रिणः कालचोदिताः ॥ एवमुक्त्वा सराजेंद्रो ग्रीवायां सन्निवेश्य ह ॥ ३४ ॥ कृमिकं प्राह स तूर्णमुमूर्षुर्नष्टचेतनः ॥ प्रहस
न्नेव भोगेन तक्षकेण त्वेष्ट्यत ॥ ३५ ॥ तस्मात्फलाद्विनिष्क्रम्य यत्तद्राज्ञे निवेदितं ॥ वेष्टयित्वा च वेगेन विनद्य च महास्वनं ॥ अदशत्पृथिवीपालं तक्षकः पन्नगे
श्वरः ॥ ३६ ॥ इति श्रीमहाभारते आदिपर्वणि आस्तीकपर्वणि तक्षकदंशे त्रिचत्वारिंशोऽध्यायः ॥ ४३ ॥ ॥ ७३ ॥ ॥ ७३ ॥ सूत उवाच ते त
थामन्त्रिणो दृष्ट्वा भोगेन परिवेष्टितं ॥ विषण्णवदनाः सर्वे रुरुदुर्भृशदुःखिताः ॥ १ ॥ तंतुनादंततः श्रुत्वामन्त्रिणस्ते प्रदुद्रुवुः ॥ अपश्यंत तथा यांतमाकाशेना
गमद्भुतं ॥ २ ॥ सीमंतमिव कुर्वाणं नभसः पद्मवर्चसं ॥ तक्षकं पन्नगश्रेष्ठं भृशं शोकपरायणम् ॥ ३ ॥ ततस्तु ते तद्गृहमग्निना च तं प्रदीप्यमानं विषजेन भोगि
नः ॥ भयात्परित्यज्य दिशः प्रपेदिरे पपातरा जाऽशनिताडितो यथा ॥ ४ ॥ ततो नृपे तक्षकतेजसा हते प्रयुज्य सर्वाः परलोकसक्रियाः ॥ शुचिर्द्विजो राजपुरोहि
तस्तदा तथैव ते तस्य नृपस्य मन्त्रिणः ॥ ५ ॥ नृपं शिशुं तस्य सुतं प्रचक्रिरे समेत्य सर्वे पुरवासिनो जनाः ॥ नृपं यमादुस्तममित्रघातिनं कुरुप्रवीरं जनमेजयं जनाः
॥ ६ ॥ स बाल एवार्थमतिर्नृपोत्तमः सहैव तैर्मन्त्रिपुरोहितैस्तदा ॥ शशासराज्यं कुरुपुंगवाग्रजो यथाऽस्य वीरः प्रपितामहस्तथा ॥ ७ ॥ ततस्तुराजानममित्रता
पनंसमीक्ष्य ते तस्य नृपस्य मन्त्रिणः ॥ सुवर्णवर्माणमुपेत्य काशिपं वपुष्टमार्थं वरयां प्रचक्रमुः ॥ ८ ॥ ततः सराजा प्रददौ वपुष्टमां कुरुप्रवीराय परीक्ष्य धर्मतः ॥
सचापितां प्राप्य मुदा युतोऽभवन्न चान्यनारीषु मनोदधे क्वचित् ॥ ९ ॥ सरः सुफुल्लेषु वनेषु चैव प्रसन्नचेता विजहार वीर्यवान् ॥ तथा सराजन्यवरो विजहिवा
न्यथोर्वशीं प्राप्य पुरा पुरुरवाः ॥ १० ॥

तेतथेति ॥ १ ॥ २ ॥ सीमंतः स्त्रीणां द्विफालबद्धेषु केशेषु मध्ये सिद्धरेखा तं कुर्वाणं पद्मवत् रक्तवर्णत्वात् आकाशस्य च नीलत्वात् ॥ ३ ॥ अशनिताडितो बज्राहतः ॥ ४ ॥ ५ ॥ ६ ॥ प्रपितामहो युधिष्ठिरः ॥
॥ ७ ॥ वपुष्टमा काशिराजकन्या ॥ ८ ॥ ९ ॥ १० ॥